

MORVAY KATALIN

A SZLOVÁKIAI MAGYAR KISISKOLÁK ORSZÁGOS KONFERENCIÁJA

Az SZMPSZ szervezésében első alkalommal került sor a Szlovákiai Magyar Kisiskolák Országos Konferenciájára, melyet a járványügyi helyzetre való tekintettel online formában tartottunk meg 2021. november 5-én. A konferenciára a csak 1–4. évfolyamokkal rendelkező iskolák igazgatói és pedagógusai kaptak meghívást. A szakmai program összeállítása során figyelembe vettük a kisiskolák helyét, szerepét, küldetését, az iskolák fenntarthatósági tényezőit és működésének sikerességét, az ott folyó pedagógiai tevékenység minőségét, az eredményes munka tényezőit, az iskolák fejlesztését az adott régió igényei szerint. Meghívott előadóink, L. Ritók Nóra és Fodor Attila ezen témakörökben próbáltak útmutatást adni az érdeklődőknek, továbbá helyet kapott a programban a pedagógusok és iskolavezetők jó gyakorlatainak bemutatása és tudásmegosztása is. Ezzel összefüggően olyan gyakorló iskolaigazgatók, pedagógusok ismertették a tapasztalataikat, akik az iskolafejlesztés jól bevált gyakorlatait, innovatív programjait, projektjeit mutatták be, és akik ezeket intézményeikben már egy ideje sikeresen alkalmazzák.

Az online szakmai konferenciát az SZMPSZ elnöke, Fekete Irén nyitotta meg, aki hangsúlyozta, hogy az iskola felbecsülhetetlen érték egy adott településen, és azok megmaradásának érdekében a kiutat a minőség bevezetésében, megtartásában, illetve fejlesztésében kell keresni. Elmondta továbbá, hogy a szövetség mindig segítőkéz kezdet nyújt a felvidéki iskoláknak és pedagógusoknak – szakmai továbbképzéssel, konferenciával, rendezvénnyel kíván segítségre lenni az iskolavezetőknek.

A konferencia első előadója, Fodor Attila, a Comenius Pedagógiai Intézet igazgatója osztotta meg több éves kutatási tapasztalatait a kisiskolák szerepéről, a tanulói létszámok alakulásáról, fenntartásuk és működtetésük problémáiról. Érintette a kisiskolák pedagógiai tevékenységének fontosságát és eredményeik prezentálását is. Hosszú távon a felvidéki magyar okta-

tási hálózat gazdaságilag fenntarthatatlan, ezért több oktatási intézmény összevonása jelentheti a megoldást, hogy jól működő, jó minőségű iskoláink legyenek és egyetlen iskolát se kelljen a jövőben bezárni.

A következő előadónk L. Ritók Nóra, a berettyóújfalui Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója volt, aki *Minden gyerek fontos – az iskola fenntarthatósága* címmel tartott előadást. L. Ritók Nóra hangsúlyozta, hogy a leszakadó régióban zömében hátrányos helyzetű, roma tanulókkal foglalkozik, és kiemelte a velük való munkából a készségfejlesztés fontosságát, az alkotó tevékenység pozitív érzelmi hatását a tantárgyak kapcsolódásában. Az ilyen jellegű régiókban nemcsak a diákokat fejlesztik, hanem a családokat is bevonják a közös munkába, alkotva tanulnak együtt, ezzel közösségfejlesztést, kríziskezelést, szociális kompetenciafejlesztést is végeznek a településen. Az előadó rámutatott a hátránykompenzáló munka fontosságára, mely sikerélménnyel jár, hiszen a gyerekek alkotva tanulnak és a vizuális nevelés így hármasszögű: készségfejlesztésre, közösségfejlesztésre és munkahelyteremtésre is irányul. Kiemelte, hogy a tanári hivatásban minden gyerek fontos, és kreativitás csak ott van, ahol ezt értékeli, ahol szabadság jellemzi a tevékenységi folyamatokat. „Nem egy gyerekkel kell százat lépni, hanem százal egyet.“

Ezt követték a „jó gyakorlatok 8 percen”, melyben az intézményvezetők mutatták be egymásnak az iskolájukban eddig már bevált, jól alkalmazott, innovatív módszereket. Az egyes kisiskolák helyzete eltérést mutat abban a tekintetben is, hogy az ország mely részében működnek (Csallóköz, Mátyusföld, Gömör, Ipoly-mente), milyen a tanulók társadalmi-szociális háttere. Így hát ízelítőt kaphattunk minden tájegységből, hogyan is lehet sikeresen működni az iskoláknak. Korda Edit igazgató Dereskről bemutatta a közösség számára is fontos Kertprogramját, Kiss Zsuzsanna igazgató Alsószeliből a gyereklétszám megtartásának titka-

iba avatta be a résztvevőket. Kardos Kornélia tanítónő Tornagörgőről arról számolt be, miként lehet a kisiskola sikeres egy eTwinning projektben „Magyarság Operencián innen és túl” címmel. Kovács Ibolya igazgató Szilicéről a „Szlovák óra – örömhóra” címmel mutatta be a kommunikáción és alkotáson alapuló szlovák nyelv tanításának módszerét, melyet saját maga dolgozott ki, fejlesztett és sikeresen alkalmaz. Baráth Hajnalka igazgató Tejfaluról (Somorja városrésze) élményszerűen számolt be az iskolájukban folyó sikeres és gazdag szakköri tevékenységekről, az iskolai felfedező projektnapokról, melyre a város vezetői is meghívást kapnak, továbbá mesélt az alsó tagozatos sítanfolyamról, a közösség jó együttműködésének fontosságáról. Szabó Balázs Szabina igazgató Ipolyviskről ismertette az iskoláját, ahol szinte a nulláról indultak. Bemutatta, hogyan sikerült két iskolaév alatt az 5 tanuló létszámot 27-re feltornáznuk. A falu és az iskola kerékpárokat vásárolt, a pedagógusok együtt bicikliznek a gyerekekkel, így a közlekedés szabályait is sikeresen elsajátítják. Építik, szepítik iskolájukat, mert tudják, milyen fontos, hogy a gyerekek ne a városi központi iskolába utazzanak, hanem a szülőfalujukban maradjanak, ahol az iskolában igazi közösségépítő munka folyik.

Örvendetes, hogy az online konferencia 52 résztvevővel zajlott, számos új igazgató, helyettes, tanító mutatott érdeklődést a rendezvény iránt, és talán sokkal bátrabban osztották meg velünk a tapasztalataikat, ötleteiket, mint amikor a hagyományos „nagykonferenciák” zajlanak, minden iskolatípus igazgatóinak részvételével. Több teret kaptak azáltal is, hogy „hasonló cipőben járnak”, azonosak a gondok és a kihívások is. Egy újabb kezdeményezés, szakmai esemény vette kezdetét az iskolavezetők közti párbeszéd, tapasztalatcseré és tudásmegosztás érdekében, és reméljük, jövőre lesz igény a folytatásra.